

DEWEY-klassifikation, fälten 780-788

Historik Örebro UB

2012 tog Örebro UB beslut att börja klassificera i Dewey Decimal Classification, DDC. Det troddes då allmänt att hela biblioteksvärlden snarast skulle övergå till detta system.

All nyanskaffad litteratur. Även noter skulle klassas i Dewey. Detta påverkade naturligtvis uppställningssystemet. På huvudbiblioteket på Campus i Örebro började man med uppställning enligt Numerus currens då det antogs att det inte skulle gå att ställa upp enligt Dewey.

Men efter något år visade sig numerus currens ohanterbart och på huvudbiblioteket började man ställa upp enligt Dewey, oftast bara tresiffriga koder, på musikområdet alltså tex 780, 781.

Musikbiblioteket - Notbiblioteket

Musikbiblioteket (som nu 2018 alltså ersatts av en ren notsamling kallad Notbiblioteket) var redan då 2012 huvudsakligen en notsamling. Tomas Nydén och jag resonerade oss fram till att numerus currens inte skulle fungera för noter, så vi beslöt att även i fortsättningen ställa upp EFTER SAB – men översatt till KLARTEXT. Alltså tex Piano Solo istället för XDA, 1 röst + piano istället för Xoaba.

Förutom nyanskaffade noter började vi även att ommärka noter märkta med SAB-koder till klartext och i samband med detta började vi också en sorts retrospektiv klassifikation i Dewey. Ibland tog vi en hel avdelning, tex alla piano solo, men oftast gjorde vi detta med återlämnat material.

Tomas och jag lärde oss Dewey tillsammans, vi lärde varandra. Jag deltog i en kurs i Stockholm 2012 - det är den enda formella utbildning i Dewey-klassifikation jag fått. Mest lärde vi alltså varandra genom diskussioner sinsemellan. Ibland kunde vi nästan tävla om hur långa sifferserier vi kunde åstadkomma, den längsta handlade om en körtävling i Dalarna om jag minns rätt.

Att klassificera musikalier i DEWEY-systemet

Först en genomgång av huvudfälten.

Jag vill här påpeka en viktig detalj – jag kan dessa fält som gäller musikalier hyfsat, men jag kan inte övriga Dewey alls särskilt bra. Dewey-systemet är helt enkelt för stort, för omfattande för att en person ska kunna hela systemet – som det ju ändå nästan är möjligt med SAB. Dewey-systemet är i princip oändligt.

OBS också att dessa fält som gäller musikalier också gäller teoretisk musiklitteratur! DEWEY har alltså ingen sådan tydlig uppdelning mellan teoretisk litteratur och musikalier som SAB har med avdelningarna Ij och X utan 780-788 innefattar både teoretisk litteratur och musikalier! Även avd Y har sin motsvarighet i dessa fält.

Fält 780 är allmänna principer, här hittar man tex tillägget för studiepartitur, 265 från 780.265

Fält 781 musikens beståndsdelar som puls, rytm mm, musikens teknik som tillägget 143 från 781.43 för uppförandeteknik (performance techniques). Här hittar man koderna för olika typer av musik, musik i olika miljöer, koderna för olika genrer, tex tillägget 1655 för modern jazz från 781.655.

782-783 är vokal musik, 784 är orkestermusik och olika musikformer, tex tillägget 186 från 784.186 för konserter. 785 är ensembler, 786 är tangentinstrument mm, 787 stråkar och sträng, 788

blåsinstrument. OBS att Dewey inte skiljer på stråk och sträng lika tydligt som SAB, för att poängtera att det är fråga om stråk används ibland beteckningen bowed strings.

En grundskillnad mellan Dewey och SAB är att medan SAB i stort sett har FASTA KODER så är principen i DEWEY att man BYGGER EN KOD EFTER BEHOV. Det finns gott om exempel i systemet och The Relative Index, där hittar man en del. Men i princip måste man själv bygga, skapa den kod man behöver. Detta kan jag egentligen inte nog poängtera – i Dewey skapar man koder på ett helt annat sätt än i SAB, alltså kan olika bibliotekarier kanske nå fram till olika lösningar eftersom som människor är olika och tänker olika. Den här presentationen är hur jag tänker, det är mina lösningar!

Precis som med SAB får man börja med att först kolla noga vad det är man håller i, vad är det man har i handen.

BÖRJA alltid med att bestämma vilken/vilka EXEKUTÖRERNA är. Vilka spelar just det här arrangemanget? Alltså inte vad stycket är skrivet för i originalsättning utan just det arrangemang man håller i handen. I SAB brukar man ju DUBBELKLASSA liksom för säkerhets skull men i DEWEY gör man inte så utan principen är att ALLT SKA LÄGGAS I SAMMA KOD och därför måste man bestämma från början hur man gör. Alltså om det är skrivet för violin och orkester men arrangemanget man håller i är för violin + piano klassar man i Dewey för violin+piano. Violin + piano blir 787.2 för violin eftersom DEWEY vid soloinstrument med tex pianoackompanjemang STRUNTAR I ACKOMPANJEMANGET. Detta gäller särskilt vid sång, vid tex "1 röst och piano" klassar man i DEWEY bara på rösten och struntar i pianot – alltså ingen skillnad som i SAB mellan Xoaa och Xoaba (och Xoac mm för andra instrument)

Men DÄREMOT 784.262 för piano och orkester – här ju pianot ett huvudinstrument. 786.2 är piano solo.

Sedan man bestämt exekutör tittar man på vad det är för typ av musik materialet gäller. Vad är det som ska spelas, tex en konsert. Konsert är 784.186, om det är en konsert arrangerad för solo piano tar man 786.2 för piano och lägger till 186 från 784.186 och får då 786.2186. och är det pianokonsert för full orkester så blir det 784.262186 (784.262 för piano + orkester och 186 för konsert).

Ofta går man liksom "BAKÅT" i systemet: 786.2 solo piano – sedan går man till 784.186 och därifrån hämtar man 186 för konsert lägger det till 786.2 och får så 786.2186

Vid 784.262 för orkester + piano däremot börjar man med 784.2 för full orkester och går "FRAMÅT" till 786.2 för piano och lägger till 62 från 786.2

Det viktigaste är hela tiden READ THE INSTRUCTIONS, gör man det lär man sig så småningom!

Ibland lägger man till en O:a innan den sifferkod man vill lägga till eller en 1:a, ibland lägger man till det tillägg man vill lägga till direkt – READ THE INSTRUCTIONS! Tex 783.242168 där 1 röst är 783.2, 42 direkt från 782 för sånger men 168 från 781 för klassisk musik - där måste ettan före 68 vara med. Eller tex 782.51723 där 782.5 är blandad kör, 723 från 781.723 för julsången måste ha med ettan.

Fler exempel: 784.7264186265. 784.7 är stråkorkester, 264 cembalo (hämtat från 786.4), 186 konsert och 265 studiepartitur. 265 kommer alltså från 780.

787.193083, Young strings in action. 787 stråkar allmänt, 193 från 784 övningar och 083 från 780 är aspekten för barn. Här lägger man till en O:a för 83 men vid 265 lägger man till det direkt.

Ack Värmeland du sköna för 4 saxofoner 785.87194162397. 785.87194 är saxofonkvartett. DEWEY BETRAKTAR ALLT FRÅN TVÅ LIKVÄRDIGA INSTRUMENT OCH FLER SOM EN ENSEMBLE. Alltså kan MAN

KAN INTE SOM I SAB TA ETT SOLOINSTRUMENT OCH LÄGGA TILL ANTAL, typ Xea.02. Eller tex 785.72192. Man börjar med 785 för ensemble, lägger till 72 från 787.2 för soloviolin och sedan antalet i 19, 192. Alltså två likvärdiga violiner.

Det finns heller INGA SÄRSKILDA KODER FÖR ÄKTA PIANOTRIO O.D. utan man räknar bara antal instrument och lägger det efter 19, alltså vid Ack Värmeland du sköna 194 för 4 instrument. 162 är folkmusik, kommer från 781.62 som sedan delas upp enligt TABELL 5

Det finns alltså ett antal HJÄLPTABELLER FÖR SPRÅK; FOLKSLAG; GEOGRAFISK INDELNING mm.

Fler exempel: 786.2165162397. 786.2 solo piano, 165 från 781.65 för jazz och 162397 svensk folkmusik (från 781.62 och tabell 5) – typ Jan Johansson

Man kan lägga till en 1:a och en 0:a men inte två. 784.2189261825265 – 784.2 är full orkester, 18926 orkesterouvertyr från 784.18926, 1825 är tema & variationer från 784.1825, och så på slutet 265 för studiepartitur.

784.2787196 – 784.2 för symfoniorkester, 787 för gitarr från 787.87 och 186 för konsert från 784.186, tex Concierto de Aranjuez

Och ett sista exempel 782.542162681592 – 782.5 blandad kör, 42 från 782.42 för sånger, 16268 latinamerikansk folkmusik från 781.62 plus 68 från tabell 5 och 1592 från 781.592 för protestmusik, en blandad kör som sjunger Victor Jara.